

Standardy ochrony małoletnich
w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym - Lublin Sp. z o.o.
(wersja zupełna)

Preambuła

Standardy ochrony małoletnich stanowią realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym - Lublin Sp. z o.o. standardów ochrony małoletnich (ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników MPK Lublin Sp. z o.o. jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy MPK Lublin Sp. z o.o., realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa i zgodnie z przepisami wewnętrznymi oraz swoimi kompetencjami.

§ 1.

Definicje pojęć

- 1. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne - Lublin Sp. z o.o. (dalej jako MPK, Pracodawca)**
– jednostka zatrudniająca małoletnich, występująca jako Pracodawca - realizująca zadania w zakresie praktycznej nauki zawodu oraz zlecająca małoletnim wykonywanie usług na podstawie umów cywilno-prawnych, opiekun małoletnich w związku z realizacją przez nich praktyk i staży.

2. **Pracownik** – każda osoba zatrudniona w MPK na podstawie stosunku pracy albo umowy cywilnoprawnej, a także wykonująca działalność na rzecz MPK, np. praktykant.
3. **Kadra kierownicza** – osoby kierujące komórką organizacyjną MPK, która jest przełożonym służbowym pracowników.
4. **Małoletni/ dziecko** - każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.
5. **Opiekun małoletniego/dziecka** – dalej również opiekunowie dziecka, oznacza przedstawiciela ustawowego dziecka: rodzica albo opiekuna, rodzica zastępczego, opiekuna tymczasowego.
6. **Zgoda opiekuna** – zgoda oznacza co do zasady zgodę jednego z rodziców w przypadku zwykłych, bieżących spraw życia dziecka.
7. **Krzywdzenie małoletniego/dziecka** to każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniechanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju.
8. Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:
 - 1) **Przemoc fizyczna wobec małoletniego** - to działanie bądź zaniechanie wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa.
 - 2) **Przemoc psychiczna wobec małoletniego** - to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:
 - a) niedostępność emocjonalną,
 - b) zaniebdywanie emocjonalne,
 - c) relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
 - d) nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,
 - e) niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka,
 - f) niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną,
 - g) nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja,
 - h) sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy
 - 3) **Przemoc seksualna wobec małoletniego (wykorzystywanie seksualne dziecka)** - to angażowanie dziecka przez osobę dorosłą lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne

- np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, *grooming* - strategie nieseksualnego uwodzenia dziecka z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie dziecka, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego dzieci zalicza się wyzyskiwanie seksualne. Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych dzieci, jak i opiekunów tych dzieci, mogących paść ofiarą wyzysku.

- 4) **Zaniedbywanie dziecka** - to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.
- 5) **Przemoc rówieśnicza** (nękanie rówieśnicze, *bullying*) - ma miejsce gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców.

9. **Koordinator bezpieczeństwa w Internecie** – pracownik wyznaczony przez Zarząd MPK, odpowiedzialny za zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania przez dziecko z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu na terenie zakładu pracy MPK.

10. **Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich** – pracownik wyznaczony przez Zarząd MPK, sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem w MPK standardów ochrony dzieci oraz ich aktualność.

11. **Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń** – pracownik wyznaczony przez Zarząd MPK odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku.

12. **Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji** – pracownik wyznaczony przez Zarząd MPK odpowiedzialny za podejmowanie interwencji wewnątrz zakładu pracy i przed właściwymi organami lub instytucjami.
13. **Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia małoletnim** – pracownik wyznaczony przez Zarząd MPK odpowiedzialny za wsparcie dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania.
14. **Rejestr interwencji** – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka, uwzględniający:
 - a. Zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej,
 - b. Osobę/osoby podejrzewane o krzywdzenie (opiekun dziecka, pracownik, inne dziecko, inna osoba),
 - c. Rodzaj podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa),
 - d. Datę interwencji,
 - e. Dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb).
15. **Dane osobowe małoletniego** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię, nazwisko i wizerunek.

§ 2.

Standardy ochrony małoletnich

1. MPK podejmuje działania ochrony małoletnich poprzez opracowanie i wdrożenie w MPK procedury standardów ochrony małoletnich, w szczególności przez:
 - 1) ustanowienie zasad bezpiecznej rekrutacji pracowników
 - 2) ustalenie zasad bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami MPK a małoletnimi
 - 3) ustalenie zasad bezpiecznych relacji pomiędzy samymi małoletnimi
 - 4) uwzględnienie w standardach sytuacji małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami
 - 5) określenie zasad podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz reagowania na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia,
 - 6) sposoby upowszechniania i udostępniania standardów ochrony małoletnich
 - 7) określenie obowiązków dla osób odpowiedzialnych za wprowadzenie i realizację standardów
 - 8) wskazanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu
 - 9) prowadzenie przeglądu i aktualizacji standardów.

2. Pracownicy w ramach wykonywanych zadań mają obowiązek zwracać uwagę na występowanie czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich oraz na sytuację i dobrostan dziecka.

§ 3.

Zasady rekrutacji pracowników

1. Przed zatrudnieniem osoby w MPK (bez względu na formę tego zatrudnienia) lub przed wykonywaniem przez zatrudnionego już pracownika MPK zadań i czynności związanych z kontaktem z małoletnimi (z uwagi na fakt zatrudnienia małoletniego, praktycznej nauki zawodu, praktyki, odbywania stażu) należy wykluczyć ryzyko wystąpienia z ich strony zagrożenia dla dobra dzieci i zagrożenia ich bezpieczeństwa.
2. Przed dopuszczeniem osób, o których mowa w ust. 1 do bezpośredniego kontaktu z małoletnim (np. na skutek opieki w trakcie praktyk lub w związku z wykonywaną przez małoletniego pracą lub praktyczną nauką zawodu), należy sprawdzić czy osoba ta figuruje w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym (*Rejestr z dostętem ograniczonym* oraz *Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze*). Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej pracownika.
3. Osoby, o których mowa w ust. 1, przedkładają Pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Osoby, o których mowa w ust. 1, posiadające obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkładają pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. Osoby, o których mowa w ust. 1, składają pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwały w ciągu ostatnich 20 lat jeśli są to kraje inne niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkładają pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
7. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4 i 5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoby te, składają pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie były prawomocnie skazane w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Oświadczenia, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
8. Osoba przyjęta lub zajmująca stanowisko związane z kontaktem z małoletnimi musi złożyć Pracodawcy oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich i zobowiązaniu do jej przestrzegania (**Załącznik nr 11**). Oświadczenie zostaje włączone do akt osobowych pracowników, a w przypadku ich braku - dołączone do umowy cywilnoprawnej.

§ 4.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami MPK a małoletnimi

1. Pracownicy mają obowiązek znać i stosować ustalone w MPK zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi.
2. Naczelną zasadą wszelkich czynności podejmowanych przez każdego pracownika jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
3. Pracownik traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność, potrzeby i prawo do prywatności.

4. Każdy kontakt z małoletnim jest jawny (tj. wiadomy dla przełożonego) oraz wynika z realizacji zadań i działań służbowych.
5. Należy zwracać uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec małoletniego były adekwatne do sytuacji, do stopnia jego rozwoju i indywidualnych możliwości psychofizycznych, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem małoletnich, w tym jego faworyzowaniem.
6. Należy doceniać zaangażowanie małoletnich w podejmowane przez nie działania.
7. Niedopuszczalne jest:
 - a) stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie.
 - b) nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym, romantycznym czy partnerskim.
 - c) utrwalanie wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika.
 - d) utrzymywanie kontaktów opartych na udzielaniu gratyfikacji finansowej lub materialnej wynikających z wykorzystywania przewagi fizycznej, stosunku władzy bądź zależności małoletniego, a których intencją jest satysfakcja lub spełnienie potrzeb pracownika.
8. Niedopuszczalne są następujące zachowania pracowników:
 - a) omawianie w obecności osób nieupoważnionych sytuacji dziecka, w tym jego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, itp.,
 - b) deprecjonujące porównania z innymi osobami,
 - c) izolowanie w zamkniętym pomieszczeniu, przytrzymywanie drzwi, krępowanie ruchów poprzez wiązanie;
 - d) celowe prowokowanie u dziecka wystąpienia lub eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych,
 - e) wyręczanie lub nadzorowanie bezpośrednio dziecka ponad niezbędny poziom, m.in. podczas realizacji czynności samoobsługowych i higienicznych,
 - f) lekceważenie lub powierzchowne, nieuważne traktowanie zgłaszanej przez dziecko potrzeby wsparcia i pomocy,
 - g) bierna postawa pracowników w zakresie troski o rozwój i zabezpieczenie dziecka w sytuacji zagrożenia jego dobrostanu.
9. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi przebywającymi w MPK obowiązują każdego pracownika MPK.

§ 5.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi

1. Treść zasad bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi uwzględnia specyfikę MPK oraz potrzeby małoletnich przebywających na terenie MPK.
2. Pracownicy mają obowiązek znać i monitorować stosowanie zasad bezpiecznych relacji między małoletnimi (dziecko–dziecko) ustalonych w MPK.
3. Małoletni przebywający w MPK mają obowiązek znać i stosować zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi.
4. Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi to w szczególności:
 - a) zakaz stosowania przemocy rówieśniczej w jakiegokolwiek formie, który obejmuje:
 - zakaz przemocy werbalnej (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie),
 - zakaz przemocy relacyjnej (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),
 - zakaz przemocy fizycznej (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),
 - zakaz przemocy materialnej (np. kradzież, niszczenie przedmiotów)
 - zakaz cyberprzemocy/przemocy elektronicznej (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę),
 - zakaz wykorzystanie seksualne - dotykание intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
 - przemocy uwarunkowanej normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami), pochodzeniem, narodowością, orientacją seksualną, wyznawaną religią czy innymi cechami.
 - b) Komunikacja między dziećmi oparta na dialogu oraz wzajemnym szacunku i wyrozumiałości, aktywnym słuchaniu rozmówcy oraz wyrażanie emocji w spokojny sposób, gotowość do podejmowania rozmów;
 - c) Nastawienie na spokojne i polubowne rozwiązywanie konfliktów;
 - d) szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni;
 - e) równe traktowanie, szacunek dla różnorodności, indywidualnej tożsamości i ekspresji.
 - f) działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby innych
 - g) tworzenie atmosfery, która promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie

- h) aktywność w uczestniczeniu i podejmowaniu współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego,
 - i) dbałość o budowanie pozytywnych relacji
5. Treść zasad bezpiecznych relacji między małoletnimi może być zmieniana w każdym momencie na wniosek małoletnich i z ich udziałem.

§ 6.

Uwzględnienie sytuacji małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami

1. MPK uwzględnia sytuację małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, w sposób dostosowany do potrzeb dzieci, w szczególności poprzez:
 - 1) traktowanie każdego małoletniego z należytym szacunkiem, nie dyskryminując go ze względu na jakiejkolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny,
 - 2) okazywanie wszystkim małoletnim troski o ich dobro i rozwój,
 - 3) eliminowanie barier utrudniających dzieciom samodzielne funkcjonowanie, w tym barier informacyjno-komunikacyjnych, architektonicznych, cyfrowych,
 - 4) wypracowanie zrozumiałej formy komunikacji wzajemnej – dostosowanej do możliwości psychofizycznych dziecka i umożliwiającej wyrażenie przez dziecko swojej woli
 - 5) przekazywanie małoletniemu w zrozumiały sposób wiedzy o jego prawach i obowiązkach oraz możliwościach uzyskania pomocy, upewniając się, że przekaz jest dla niego jasny i klarowny,
 - 6) zapoznanie małoletniego w zrozumiały dla niego sposób z obowiązującymi w MPK normami i zasadami oraz konsekwencjami ich naruszania dla wszystkich stron,
 - 7) przeciwdziałanie wszelkim formom ośmieszania, dyskryminacji, poniżania, zastraszania, oczerniania, wykluczenia dziecka lub jakiegokolwiek innej formie przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej.
 - 8) przekazywanie informacji opiekunom dzieci na temat występujących problemów,
2. W MPK zapewnia się obecność osoby posiadającej przeszkolenie i umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 7.

Podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. MPK, w celu zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim małoletnim przebywającym w zakładzie pracy, wdraża procedury podejmowania interwencji w przypadku istnienia ryzyka krzywdzenia małoletnich.
2. Podejmowanie interwencji o której mowa w ust. 1 ma zastosowanie m.in. w przypadku:
 - a) naruszenia nietykalności fizycznej innych osób;
 - b) przemocy psychicznej, naruszeniu godności osobistej;
 - c) bójki, pobicia;
 - d) stworzenia zagrożenia dla zdrowia i życia własnego i innych;
 - e) groźby użycia przemocy;
 - f) posługiwania się niebezpiecznym przedmiotem;
 - g) niszczenia mienia.
3. Krzywdzenie małoletnich obejmuje działania i zachowania ze strony pracowników MPK, opiekunów dzieci, innych dzieci lub osób trzecich.
4. Każdy z pracowników MPK, który zauważył lub został poinformowany o wystąpieniu ryzyka krzywdzenia małoletnich ma obowiązek zareagować i podjąć próbę przerwania sytuacji oraz zapewnienia bezpieczeństwa małoletnim, a także dokonać powiadomienia osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń.
5. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy i przebiegać z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania. Przyjmuje się następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
 - a. popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem),
 - b. doszło do innej formy krzywdzenia niebędącej przestępstwem, takiej jak np. przemoc domowa niespełniająca znamion przestępstwa znęcania, krzyk, poniżanie, wyśmiewanie, klapsy, presja i wymagania przekraczające możliwości dziecka,
 - c. doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
6. W przypadku powzięcia przez pracownika MPK podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego lub opiekuna

dziecka, pracownik ma obowiązek sporządzenia pisemnej notatki (odręcznie lub drogą elektroniczną) służbowej i przekazania jej osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń bądź bezpośrednio osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji.

7. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji niezwłocznie powiadamia Zarząd MPK o przyjęciu zgłoszenia i rozpoczęciu adekwatnej do zgłoszenia interwencji.
8. W przypadku kiedy zgłoszono krzywdzenie:
 - a) ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez wyznaczoną przez Zarząd MPK inną osobę,
 - b) ze strony kadry kierowniczej, Zarządu MPK, a nie została wyznaczona inna osoba do prowadzenia interwencji, wówczas interwencję podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
9. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji informuje opiekunów dziecka o zaistniałej sytuacji oraz obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinnego lub opiekuńczego, ośrodek pomocy społecznej). Jeżeli poinformowanie opiekuna dziecka jest sprzeczne z dobrem dziecka lub niemożliwe, odstępuje się od tego.
10. Po poinformowaniu opiekuna (nie będącego sprawcą przemocy zgodnie z punktem poprzedzającym) osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.).
11. Z przebiegu każdej interwencji sporządzany jest pisemny raport, który załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez MPK.
12. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania poufności, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
13. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe, ośrodek pomocy społecznej), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie sporządza notatkę służbową i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej

za prowadzenie interwencji, która odpowiada za dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w standardach.

14. Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku opracowuje indywidualny plan wsparcia. Plan powinien zawierać wskazania dotyczące działań zapewniające dziecku bezpieczeństwo, w tym:
 - a. sposoby odizolowania go od osób podejrzewanych o krzywdzenie i możliwość swobodnego funkcjonowania,
 - b. wsparcie możliwe do uzyskania na terenie zakładu lub poza nim (instytucje, placówki),

§ 8.

Upowszechnianie i udostępnianie standardów ochrony małoletnich

1. MPK udostępnia standardy ochrony małoletnich na swojej stronie internetowej oraz wywiesza w widocznym miejscu w swojej siedzibie, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich (wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich).
2. Każdy pracownik MPK winien zapoznać się ze standardami ochrony małoletnich.
3. Każdy pracownik MPK, który ma kontakt z małoletnim, sam małoletni oraz opiekun prawny małoletniego ma obowiązek złożyć Oświadczenie(**Załącznik nr [1]**).
4. Procedura standardów ochrony małoletnich udostępniana jest w formie elektronicznej lub papierowej rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim w celu zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
5. Małoletni winni zostać poinformowani zgodnie z podległością organizacyjną przez kierowników komórek organizacyjnych, że mają prawo i możliwość rozmowy z osobą odpowiedzialną za ich ochronę lub inną zaufaną osobą spośród pracowników, która podejmie działania, aby udzielić danemu dziecku wsparcia z zachowaniem szacunku do ich prywatności, jeżeli:
 - 1) mają jakikolwiek problem, obawiają się lub doznają przemocy, w tym doświadczyli zachowania łamiącego zasady bezpiecznych relacji ze strony członka pracowników szkoły, innego dziecka, opiekuna dziecka, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby,
 - 2) były świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji wobec innego dziecka ze strony członka

pracowników szkoły, innego dziecka, opiekuna dziecka, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby.

§ 9.

Miejsca, w których małoletni mogą uzyskać pomoc:

1. Rzecznika Praw Obywatelskich;
2. Rzecznika Praw Dziecka, w tym prowadzonego przez niego telefonu zaufania 800 12 12 12;
3. Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111.

§ 10.

Obowiązki osób odpowiedzialnych za wprowadzenie Standardów ochrony małoletnich i realizację standardów

1. Obowiązkiem Zarządu MPK jest:
 - a) dbanie o tworzenie bezpiecznego środowiska dla małoletnich w MPK;
 - b) wyznaczenie osób odpowiedzialnych za realizację standardów ochrony małoletnich, bezpieczeństwa w Internecie, przyjmowania zgłoszeń, prowadzenia interwencji, udzielania wsparcia małoletniemu;
 - c) delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją standardów ochrony małoletnich,
2. Do obowiązków osoby **odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci** należy:
 - a) dbałość o udostępnienie standardów ochrony małoletnich na stronie internetowej MPK oraz na jej terenie;
 - b) przygotowanie pracowników MPK do stosowania standardów ochrony dzieci przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w tych standardach;
 - c) monitorowanie realizacji wytycznych zawartych w standardach ochrony dzieci, planowanie ewaluacji standardów i ich aktualizacja.
3. Koordynator **bezpieczeństwa w Internecie** ma za zadanie zapewnić:
 - a) wytyczne w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu poprzez:
 - określenie zasad dotyczących bezpiecznego korzystania z sieci teleinformatycznych;
 - informowanie małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz o przypadku ich aktualizacji;
 - b) bezpieczne warunki korzystania z Internetu na urządzeniach MPK poprzez:
 - i. ustalenie zakresu blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich do wieku;

- ii. instalację oraz regularną aktualizację oprogramowania blokującego dostęp treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich do wieku dzieci oraz aktualizację systemu operacyjnego urządzeń;
- iii. sprawdzenie czy na urządzeniach MPK znajdują się treści nielegalne, szkodliwe i nieodpowiednie do wieku małoletnich;
- iv. organizacja cyklicznych spotkań z małoletnimi poświęconych zasadom bezpiecznego korzystania z Internetu.

4. Do osoby **odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń** należy:

- a) przyjęcie zgłoszenia o wystąpieniu czynnika ryzyka zagrożenia dobra małoletniego;
- b) przyjęcie zgłoszenia o ujawnieniu symptomów krzywdzenia dziecka
- c) przekazanie zgłoszenia osobie odpowiedzialnej za podejmowanie interwencji oraz Zarządowi MPK lub gdy bezpośrednio zagrożone jest zdrowie lub życie dziecka - niezwłoczne poinformowanie policji;

5. Do osoby **odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji** należy:

- a) dokumentowanie zgłoszeń, ich weryfikacja oraz informowanie Zarządu MPK o wynikach poczynionych ustaleń;
- b) zainicjowanie interwencji;
- c) wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” (NK) w przypadku podejrzenia przemocy domowej;
- d) zawiadomienie sądu opiekuńczego;
- e) złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego;
- f) prowadzenie rejestru interwencji. Rejestr interwencji należy przechowywać w odpowiednio zabezpieczonej szafie metalowej, do której dostęp ma osoba odpowiedzialna za prowadzenie rejestru interwencji oraz Zarząd MPK.

6. Do osoby **odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia dziecku** należy:

- a) wsparcie dziecka według poniższych zasad:
 - i. zadbanie o bezpieczeństwo dziecka, np. odizolowanie sprawców krzywdzenia,
 - ii. zadbanie o dobrostan dziecka i zajęcie się jego bieżącymi potrzebami (w tym zadbaniem o podstawowe potrzeby fizjologiczne);
 - iii. przyjrzenie się czynnikom ryzyka krzywdzenia i podjęcie działań profilaktycznych;
 - iv. okazanie dziecku życzliwości, zaufania, zainteresowania jego samopoczuciem i wsparcia w powrocie do aktywności;
 - v. kontakt z opiekunami małoletniego lub instytucjami oferującymi wsparcie adekwatnie do potrzeb (będą to instytucje takie jak m.in. poradnie psychologiczno-pedagogiczne,

- ośrodki opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, ośrodki pomocy społecznej czy lokalne organizacje pozarządowe);
- c) monitorowanie wsparcia udzielanego dziecku i ewentualne modyfikacje planu wsparcia w zależności od potrzeb.

§ 11.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

1. MPK umożliwiając małoletnim korzystanie z internetu podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Za zagrożenia związane z użytkowaniem przez małoletnich Internetu i mediów elektronicznych uznaje się:
 - a) dostęp do treści nielegalnych, m.in. materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dziecka, materiały przedstawiające twardą pornografię, treści propagujące rasizm i ksenofobię, inne nielegalne treści skierowane przeciwko bezpieczeństwu dzieci,
 - b) dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich, do których zaliczane są m.in.
 - i. treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne,
 - ii. treści prezentujące drastyczne sceny, śmierć, okrucieństwo wobec zwierząt,
 - iii. treści nawołujące do podejmowania działań autodestrukcyjnych (samookaleczeń, głodzenia się, samobójstw, zażywania szkodliwych substancji, w tym środków psychoaktywnych niezidentyfikowanych jednoznacznie jako narkotyki itp.),
 - iv. treści nawołujące do przemocy, przestępczości, radykalizacji (również sekty) i ekstremizmu,
 - v. patostreamy,
 - vi. treści dyskryminacyjne
 - vii. treści pornograficzne, etc.
 - c) dostęp do szkodliwych i nieodpowiednich kontaktów online oraz usług online, skutkujących m.in. presją rówieśniczą, cyberprzemocą, groomingiem, szantażem na tle seksualnym, aktywnością seksualną jako źródłem dochodu osób nieletnich, hazardem online, dostępem do reklamy niedostosowanej do wieku, dostępem do mediów społecznościowych niedostosowanych do wieku,

- d) dostęp do szkodliwych i ryzykownych zachowań skutkujących m.in. podejmowaniem wyzwań online, sekstingiem, wywieraniem presji, stosowaniem przemocy z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
3. Warunkiem dopuszczenia dziecka do korzystania z urządzeń MPK jest zapoznanie go z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu.
 4. W przypadku ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, lub w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo małoletnich związanych z korzystaniem z Internetu należy podjąć następujące działania:
 - a) każde zgłoszenie/ przypadek ujawnienia treści szkodliwych lub nieodpowiednich powinno zostać zarejestrowane, przeanalizowane oraz odpowiednio udokumentowane. W analizie zdarzenia powinien znaleźć się dokładny opis zdarzenia, wskazanie osób uczestniczących i/lub podjętych działań w celu identyfikacji sprawcy oraz materiały dokumentujące zdarzenie. Zabezpieczenie tych dowodów powinno się odbywać z poszanowaniem praw dziecka, w tym jego prawa do prywatności.
 - b) dowody powinny zostać zabezpieczone i opisane (data otrzymania, treść wiadomości, dane nadawcy tj. nazwa użytkownika, adres email, adres strony WWW). Jeśli zebrane dowody wskazują na naruszenie prawa należy niezwłocznie powiadomić Policję i przekazać jej cały zgromadzony materiał dowodowy.
 - c) po zdarzeniu należy prowadzić regularny monitoring pointerwencyjny sprawdzając sytuację i potrzeby dzieci uczestniczących w incydencie i/lub osoby nim pokrzywdzone.

§ 12.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci, raz na 2 lata przeprowadza wśród pracowników, małoletnich i w miarę możliwości ich opiekunów ewaluację stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony małoletnich oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach.
2. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich dokonuje oceny znajomości i zgodności przestrzegania standardów oraz składa do Zarządu MPK propozycje ewentualnych zmian. Zarząd MPK podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do standardów ochrony małoletnich.

§ 13.

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem 14.08.2024 roku.
2. Udostępnienie standardów w wersji kompletnej dla pracowników MPK oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi.
3. Podmioty współpracujące z MPK, w przypadku, gdy ich działalność obejmuje kontakt z małoletnimi, są zobowiązane do przestrzegania niniejszych standardów.
4. W przypadku gdy MPK działać będzie na terenie innego podmiotu, to wspólnie z przedstawicielami tego podmiotu uzgodni treść standardów ochrony małoletnich, w szczególności zasady bezpiecznych relacji oraz procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich.

Załącznik nr 1

.....

(miejsowość, data)

OŚWIADCZENIE

o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Ja niżej podpisana/ny (*imię i nazwisko*) oświadczam, że zapoznałam/łem się z dokumentem pt. **Standardy Ochrony Małoletnich w „MPK Lublin” Sp. z o.o.**, rozumiem treść dokumentu i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

.....

(podpis pracownika MPK/ podpis małoletniego/
podpis opiekuna-rodzica małoletniego)